

Temeljem članaka 41. stavak 2. Zakona o vodama ("Narodne novine" broj 107/95. i 150/05.), članka 42. stavak 1. Pravilnika o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta ("Narodne novine" broj 55/02.) i članka 30. točka 2. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05. i 2/06.) uz prethodno mišljenje Hrvatskih voda, klasa: 325-03/05-06/1, urbroj: 374-22-3-05-3 od 26. srpnja 2005. godine, Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 12. sjednici 1. prosinca 2006. godine

ODLUKU

o zaštiti izvorišta pitke vode "Jarčevac"

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U cilju osiguranja zaštite izvorišta od zagađenja ili drugih utjecaja koji mogu nepovoljno utjecati na zdravstvenu ispravnost vode ili na njezinu izdašnost, ovom se Odlukom utvrđuju zone sanitarne zaštite izvorišta pitke vode "Jarčevac" (u daljnjem tekstu: Izvorište), sanitarni i drugi uvjeti, te mjere za zaštitu Izvorišta od zagađenja.

Zone sanitarne zaštite Izvorišta nalaze se na području Grada Valpova i općina Petrijevci, Darda, Jagodnjak i Petlovac.

Članak 2.

Zone sanitarne zaštite Izvorišta određuju se prema Elaboratu "Crpilište Jarčevac - Elaborat o zaštitnim zonama izvorišta" kojega je u veljači 2004. godine izradio Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Sveučilišta u Zagrebu, kojim je utvrđeno da se radi o Izvorištu vodonosnika s međuzrnskom poroznosti.

II. ZONE I MJERE ZAŠTITE

Članak 3.

Zone sanitarne zaštite Izvorišta su:

1. Zona ograničenja i kontrole - III. zona,
2. Zona strogog ograničenja - II. zona,
3. Zona strogog režima zaštite - I. zona.

Članak 4.

Zone sanitarne zaštite Izvorišta iz članka 3. ove Odluke ucrtane su na kartama 1A, 1B, 2 i 3 u mjerilu 1:1000 za I. zonu (karte 1A i 1B), u mjerilu 1:5000 za II. zonu (karta 2) i u mjerilu 1:25000 za III. zonu (karta 3).

1. Zona ograničenja i kontrole - III. zona

Članak 5.

Zona ograničenja i kontrole - III. zona, utvrđuje se radi smanjenja rizika onečišćenja podzemne vode od teško razgradivih kemijskih i radioaktivnih tvari, umjetne ugroze prirodno raspoložive kakvoće i količine podzemne vode te osiguranja prostora za zaštitu podzemnih voda.

Članak 6.

Područje III. zone obuhvaća područje izvan granice II. zone i na sjeveru se podudara s rubom šumskog područja s lijeve obale rijeke Drave slijedeći sustav starih rukavaca i nasipa, na jugoistoku doseže do istočnog ruba naselja Petrijevi i dodiruje razvođe između Crpilišta Vinogradi i izvorišta Jarčevac za slučaj najvećih crpnih količina obaju izvorišta, dok je na zapadu ovo područje dijelom omeđeno koritima rijeka Karašice i Drave.

Granična crta III. zone određena je tako da prolazi kroz sljedeće katastarske čestice:

- k.o. Petrijevi - 3744, 3742, 3743, 3745, 3741, 3739, 1515/6, 1459, 3480, 3481, 3448/2, 3392/11, 3392/1,
- k.o. Satnica - 1163/1, 1163/6, 1163/7,
- k.o. Ladimirevci - 1309, 1305, 1373,
- k.o. Šag - 765,
- k.o. Valpovo - 4572, 4472, 3943, 4761, 4654, 3086, 3092, 4629, 4659, 4629, 4734, 4103, 4099, 4100, 4101, 4102, 4660, 4142, 4138/3, 4570, 4139, 4140,
- k.o. Baranjsko Petrovo Selo - 1667, 1668, 1674, 1670, 1673, 1675, 1678, 1678,
- k.o. Darda - 3415, 3404, 3403, 3340, 3402, 3430, 3431, 2923/2, 2923/1, 3098, 2918/3, 2312/2, 3094/2, 2276/3, 2275/2, 2274/2, 3093/2, 2902/2, 2272/2, 2902/4, 2273/2,
- k.o. Jagodnjak - 2381, 2124, 2125, 2376, 2375, 2115, 2116, 2373, 2080, 2372, 2075, 2370, 2072, 2211/1, 2359, 2364, 2351, 2354, 2355, 2001, 2002, 2003, 2004,
- k.o. Bolman - 1675, 1896, 1899.

Vanjska granica III. zone približno odgovara području subregionalnoga napajanja podzemnih voda Izvorišta.

Članak 7.

Unutar područja III. zone zabranjuje se:

1. ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda,
2. skladištenje, obrađivanje i odlaganje otpada,
3. građenje kemijskih industrijskih postrojenja,
4. građenje prometnica bez sustava kontrolirane odvodnje i pročišćavanja oborinskih voda,
5. odstranjivanje površinskog pokrivača za druge namjene, osim za zahvate na površinskom pokrivaču, za koje se posebnim elaboratom koji verificiraju Hrvatske vode, dokaže da nema opasnosti od zagađenja voda Izvorišta,
6. otvoreno uskladištenje kemijskih sredstava za rast i zaštitu bilja i uništenje korova,
7. izgradnja rezervoara i pretakališta za naftu i naftne derivate, osim ako se posebnim elaboratom ne propišu primjerene mjere zaštite od mogućega procjeđivanja u podzemlje i sustava kontrole,
8. izgradnja cjevovoda za tekućine koje su štetne i opasne za vodu,
9. izrada bušenih zdenaca, osim onih koji su u vlasništvu pravne osobe ovlaštene za upravljanje Izvorištem ili uz njezino odobrenje i stalni nadzor nad korištenjem.

Članak 8.

Na području III. zone obvezno je provoditi sljedeće mjere zaštite:

- kontrolu upuštanja otpadnih voda iz domaćinstva iz domaćinstva i uređenje kanala u smislu održavanja prohodnosti, kako bi se smanjilo zadržavanje vode i nakupljanje štetnih sastojaka u većim koncentracijama,
- kontrolu korištenja pesticida na poljoprivrednim površinama radi osiguranja primjene dopuštenih doza,
- kontrolu upotrebe gnojiva na poljoprivrednim površinama unutar III. zone u što manjim količinama, tj. ovisno o zasađenim kulturama,
- praćenje kakvoće podzemnih voda nizvodno od postojećih onečišćavača.

Mjere aktivne zaštite provode se sukladno stupnju ugroženosti i ranjivosti vodonosnog sustava.

2. Zona strogog ograničenja - II. zona

Članak 9.

Zona strogog ograničenja - II. zona se utvrđuje radi smanjenja rizika od onečišćenja podzemnih voda patogenim mikroorganizmima i drugih štetnih utjecaja koji se mogu pojaviti tijekom zadržavanja vode u podzemlju.

Područje II. zone kao zone strogog ograničenja, obuhvaća područje izvan granica I. zone, do linije od koje podzemna voda ima minimalno vrijeme zadržavanja u podzemlju od 50 dana prije ulaska u vodozahvatni objekt.

Grafična crta II. zone u k.o. Petrijevcima prolazi kroz sljedeće katastarske čestice: 3415, 3416, 3697, 3419, 3416, 3304, 3417, 3301, 321, 3413, 273/1, 3304, 273/1, 3415, 3702.

Članak 10.

Unutar područja II. zone zabranjuje se:

1. poljodjelska proizvodnja, osim proizvodnje zdravstveno ispravne hrane,
2. stočarska proizvodnja,
3. građenje pogona za proizvodnju, skladištenje i transport opasnih tvari ili drugih pogona i postrojenja koji mogu ugroziti kakvoću i izdašnost vode,
4. građenje prometnica, osim onih za potrebe Izvorišta,
5. građenje rekreacijskih objekata,
6. građenje drugih građevina utvrđenih Pravilnikom o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta ("Narodne novine" broj 55/02.), koje mogu ugroziti kakvoću vode,
7. promet motornim vozilima na pristupnoj cesti za Izvorište, osim za potrebe neophodnog funkcioniranja Izvorišta.

Članak 11.

Mjera zaštite na području II. zone je izgradnja nepropusne kanalizacije za otpadne vode iz objekata na Izvorištu i njezino odvođenje izvan II. zone ili izgradnja nepropusne septičke jame.

3. Zona strogog režima zaštite - I. zona

Članak 12.

Zona strogog režima zaštite - I. zona, utvrđuje se radi zaštite građevina i uređaja za zahvaćanje vode i njegove neposredne okolice od bilo kakvog onečišćenja i zagađenja vode, te drugih slučajnih ili namjernih negativnih utjecaja.

- I. zona, kao zona strogog režima zaštite, utvrđuje se na tri odvojena lokaliteta te obuhvaća:
- površinu oko zdenca B-1, na kč.br. 3702 u k.o. Petrijevcu, kvadratnog oblika, veličine 20x20 m, u čijem središtu se nalazi zdenac B-1,
  - površinu oko zdenca Z-2, na kč.br. 273/2 u k.o. Petrijevcu, kvadratnog oblika, veličine 20x20 m, u čijem središtu se nalazi zdenac Z-2,
  - površinu oko zdenca Z-3, na kč.br. 321/2 u k.o. Petrijevcu, kvadratnog oblika, veličine 20x20 m, u čijem središtu se nalazi zdenac Z-3.

Granica I. zone, kao zone strogog režima zaštite, proteže se na udaljenosti od 10 m sa svih strana pojedinog zdenca.

Na granici I. zone oko zdenaca B-1, Z-2 i Z-3 mora biti postavljena zaštitna ograda.

Članak 13.

U I. zoni zabranjuju se sve aktivnosti, osim onih koje su vezane uz eksploataciju, preradu i transport vode u vodoopskrbni sustav.

Zaštita se ostvaruje:

1. površinskom drenažom nasipavanjem terena,
2. izvedbom zatvorenoga betonskog okna oko eksploatacijskih zdenaca,
3. postavljanjem lokalne i centralne zvučne dojave za slučaj neodobrenoga pristupa objektu, detaljno razrađene u projektu nadzorno upravljačkog sustava crpilišta,
4. organizacijom centra fizičkog osiguranja crpilišta,
5. odvođenjem otpadnih voda izvan područja zaštite, u skladu sa člankom 11. ove Odluke.

Članak 14.

Pravna osoba koja obavlja javnu vodoopskrbu i upravlja vodozahvatom (u daljnjem tekstu: ovlaštena pravna osoba) nositelj je stvarnopravnih ovlasti na dijelu kč.br. 273/2, 321/2 i kč.br. 3702 k.o. Petrijevcu, koji se nalazi unutar I. zone.

III. POSTAVLJANJE OZNAKA ZONA SANITARNE ZAŠTITE

Članak 15.

Hrvatske vode dužne su uz granicu III. zone postaviti odgovarajuće oznake u obliku natpisnih ploča, odnosno znakova, na mjestima gdje granica III. zone presijeca državnu cestu D-34, županijske ceste Ž-4061, Ž-4053, i lokalne ceste L-44055, L-44054, L-44028, a što je vidljivo iz odgovarajuće karte III. zone.

Članak 16.

Ovlaštena pravna osoba dužna je uz granicu II. zone postaviti odgovarajuće natpisne ploče koje označavaju II. zonu.

Na natpisnim pločama mora pisati:

"Izvorište Jarčevac
II. zona zaštite
Zona strogog ograničenja".

Članak 17.

Ovlaštena pravna osoba je dužna uz granicu I. zone postaviti odgovarajuće natpisne ploče koje označavaju I. zonu.

Natpisne ploče iz prethodnog stavka postavljaju se na ogradu ili uz ogradu koja omeđuje I. zonu, a na njima mora pisati:

"Izvorište Jarčevac
I. zona zaštite
Zona strogog režima zaštite
Zabranjen pristup neovlaštenim osobama."

IV. MJERE AKTIVNE ZAŠTITE

1. Neposredni nadzor nad propisanim mjerama zaštite

Članak 18.

Ovlaštena pravna osoba koja upravlja Izvorištem obvezna je provoditi redoviti neposredni nadzor nad provođenjem ove Odluke putem ovlaštene fizičke osobe koja je njezin zaposlenik posebno osposobljen za obavljanje nadzora.

Ovlaštena fizička osoba obvezna je provoditi redovite kontrole provođenja mjera zaštite na zonama sanitarne zaštite jedan puta tjedno i nakon završene kontrole, a najkasnije sljedeći dan načiniti zapisnik o pregledu, kao i načiniti mjesečno izvješće o provođenju Odluke i predati ga direktoru ovlaštene pravne osobe.

U slučaju akcidentnih zagađenja ovlaštena fizička osoba obvezna je odmah izvijestiti neposrednoga rukovoditelja i mjerodavne vodnogospodarske i policijske službe, te uz njihovu pomoć predložiti plan sanacije i sudjelovati u njegovoj provedbi sukladno Operativnom planu interventnih mjera u slučaju iznenadnih zagađenja.

Ovlaštena fizička osoba je obvezna provoditi mjerenja tjedne i manje učestalosti, te u izvješćima zabilježiti redovitost svih mjerenja i kontrola o stanju, kakvoći i količini crpljenih podzemnih voda.

2. Objekti opažackoga sustava (monitoringa)

Članak 19.

Opazacki sustav Izvorišta obuhvaća opažanja razina podzemnih voda, kakvoće podzemnih voda i crpnih količina iz dvaju eksploatacijskih zdenaca B-1 i Z-2.

Objekti za opažanje razine podzemne vode su:

- eksploatacijski zdenci B-1 i Z-2,
- piezometarska gnijezda JP-1, JP-2, JP-3, JP-4, JP-5, JP-6, JP-7, JP-8, JP-9, JP-10, JP-11, JP-12, JP-13, JP-14, JP-15, JP-16, JP-17, JP-18 i OP-13.

Piezometarska gnijezda se sastoje od "plitkoga" piezometra dubine oko 35 m, kojim je zacjevljen tzv. izvorni sloj preko kojega se odvija napajanje podzemnih voda i "dubokoga" piezometra dubine od 70 do 110 m, kojima je zacjevljen vodonosnik zahvaćen eksploatacijskim zdencima.

3. Kontrola podzemnih voda

Članak 20.

Radi ostvarenja učinkovite kontrole stanja i kvalitete podzemnih voda te izdašnosti Izvorišta obvezatno je provoditi:

1. mjerenje razina podzemnih voda u svim eksploatacijskim i opažачkim zdencima i opažачkim piezometrima sljedećom učestalošću:
  - zdenci B-1 i Z-2 svakodnevno,
  - piezometarska gnijezda JP-1, JP-2, JP-3, JP-4, JP-5, JP-6, JP-16, JP-17, JP-18 i OP-13 jednom tjedno,
  - ostali piezometri svakoga prvoga tjedna u mjesecu,
2. registriranje rada pojedinih zdenaca kontinuirano (mjerenje protoka i razine vode u zdencu, vrijeme rada crpki i tlaka na izlazu iz crpke),
3. uzimanje uzoraka vode iz eksploatacijskih zdenaca svakih 15 dana i izvedba kemijske analize koja obuhvaća: mutnoću, boju, miris, okus, elektrovodljivost, pH, amonijak, nitriti, nitrati, utrošak KMnO_4 , Fe i Mn,
4. uzimanje uzoraka vode iz eksploatacijskih zdenaca svakoga drugoga mjeseca i izvedba kemijske i sanitarne analize koja obuhvaća: mutnoću, boju, miris, okus, elektrovodljivost, pH, amonijak, nitriti, nitrati, utrošak KmnO_4 , Fe, Mn, ukupnu tvrdoću, Ca, Mg, Na, Cl, HCO_3 , SO_4 , a od bakterijskih pokazatelja ukupni koliformi, fekalni koliformi i broj aerobnih bakterija,
5. uzimanje uzoraka vode iz eksploatacijskih zdenaca jedan puta godišnje i izvedba kontrolne "C" analize izvan svog laboratorija,
6. uzimanje uzoraka vode iz odabranih opažачkih bušotina (piezometarska gnijezda JP-2, JP-3, JP-4, JP-5, JP-6, JP-16, JP-17, JP-18 i OP-13) jedan puta godišnje i izvedba kemijske analize koja obuhvaća: mutnoću, boju, miris, okus, elektrovodljivost, pH, amonijak, nitriti, nitrati, utrošak KmnO_4 , Fe, Mn, ukupnu tvrdoću, Ca, Mg, Na, Cl, HCO_3 i SO_4 .

4. Verifikacija rada Izvorišta i sustava opažanja

Članak 21.

Verifikacija rada Izvorišta glede kvalitete podzemne vode i izdašnosti vodonosnika i pojedinih zdenaca te sustava opažanja provodi se svakih pet godina ili ranije ako srednja godišnja crpna količina poraste 50% iznad stvarne srednje godišnje crpne količine pri prethodnoj verifikaciji.

V. MJERE SANACIJE VODOZAŠTITNOG PODRUČJA

Članak 22.

Ovom Odlukom utvrđuje se obveza izrade Programa mjera za sanaciju okoliša u zonama zaštite Izvorišta (u daljnjem tekstu: Program), a koji donosi Skupština Županije.

Program iz prethodnog stavka donosi se po istom postupku kao i ova Odluka.

Program je podloga za sustavno saniranje zatečenog stanja u okolišu u zonama zaštite Izvorišta i izradu projektnih zadataka za pojedine sanacijske zahvate.

Članak 23.

Program sadrži mjere sanacije okoliša, što uključuje izgrađene građevine, postrojenja i slično, u zonama sanitarne zaštite Izvorišta, način i rokove za provođenje mjera, nositelje njihove provedbe, način osiguravanja sredstava i nositelje financiranja.

Sastavni dio Programa osim onih iz stavka 1. ovoga članka su:

1. prijedlog izgradnje sustava javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda građevina i naselja u zonama zaštite Izvorišta i priključivanje svih korisnika na isti sustav,
2. prijedlog izgradnje javnog vodoopskrbnog sustava i priključivanje svih korisnika na isti sustav,
3. prijedlog rekonstrukcije prometnica u zonama zaštite Izvorišta,
4. prijedlog poljoprivredne proizvodnje u skladu sa zahtjevima zaštite crpilišta, uključujući analizu potreba za prenamjenom poljoprivrednih površina i promjenom poljoprivrednih kultura,
5. redovito praćenje kakvoće vode u zonama zaštite,
6. mjere zaštite voda od onečišćavanja u pojedinim građevinama, pogonima i područjima prema propisima,
7. popis:
  - građevina i postrojenja koje je potrebno sanirati,
  - građevine i postrojenja koje nije moguće sanirati, te se uklanjaju,
  - građevina i postrojenja u kojima se koriste opasne tvari, uz naznaku vrste opasne tvari koja se koristi,
  - spremnika naftnih derivata koji se uklanjaju, odnosno saniraju,
  - odlagališta otpada koja se uklanjaju,
  - područja devastiranih površina koja se uređuju, a osobito površinski iskopi zemlje.

Članak 24.

Pravna osoba osigurava potrebna sredstva za izradu Programa za I. i II. zonu.

Izradu Programa za III. zonu osiguravaju pravna osoba, jedinice lokalne samouprave koje se opskrbljuju s Izvorišta, Hrvatske vode, uz suradnju nadležnih tijela Osječko-baranjske županije.

Rok za izradu Programa je godina dana od dana stupanja na snagu ove Odluke.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 25.

Nadzor nad provođenjem ove Odluke provodi se sukladno zakonskim propisima.

Članak 26.

- Ovlaštena pravna osoba obvezna je u roku od godinu dana od stupanja na snagu ove Odluke:
1. završiti postupke radi stjecanja stvarnopravnih ovlasti iz članka 14. ove Odluke,
  2. izgraditi zdenac Z-3,
  3. postaviti piezometarska gnijezda JP-16, JP-17 I JP-18, kako slijedi:
    - JP-16 na južni rub II. zone,
    - JP-17 uz obalu korita rijeke Karašice, južno od zdenaca,
    - JP-18 uz cestu Petrijevcu-Valpovo sa sjeverne strane ceste, jedan kilometar zapadno od mosta preko Karašice.

Članak 27.

Karte zona sanitarne zaštite iz članka 4. ove Odluke sastavni su dio ove Odluke i ne objavljuju se.

Članak 28.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o vodozaštitnom području crpilišta "Jarčevac" ("Službeni glasnik Općine Valpovo" broj 2/90.)

Članak 29.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana nakon objave u "Županijskom glasniku".

Klasa: 325-04/06-01/3
Urbroj: 2158/1-01-01-06-8

Osijek, 1. prosinca 2006.

Predsjednik

Damir Rešetar, v.r.